

Spansk begynderprog A – stx, december 2024

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Spansk er et videns- og kundskabsfag, et færdighedsfag og et kulturfag, der har fokus på tilegnelse af interkulturel kommunikativ kompetence. Disse sider af faget er ligeværdige, betinger gensidigt hinanden og sikrer faglig dybde. Fagets centrale arbejdsområde er det spanske sprog, dels som alment kommunikationsmiddel i europæiske og globale sammenhænge, dels som genvej til forståelse af andre sprog og kulturer. Fagets arbejdsområde er sprog, kultur, historie og samfundsforhold i bredeste forstand i de spansksprogede områder.

1.2. Formål

Faget spansk bidrager til, at eleverne udvikler deres evne til at kommunikere på spansk. Faget bibringer eleverne indsigt i og forståelse af væsentlige aspekter af de spansksprogede samfund og kulturer og øger deres kommunikative, interkulturelle og æstetiske bevidsthed. Faget udvikler elevernes evne til at anvende fremmedsproget som indgang til at forstå og agere i en globaliseret og digitaliseret verden.

Undervisningen i fagets forskellige discipliner udvikler elevernes sproglige og kulturelle viden samt demokratiske bevidsthed og bidrager dermed både til studie- og karrierekompetence og til elevernes almene dannelse. Gennem arbejdet med sproget opnår eleverne viden, kundskaber og færdigheder i relation til kulturelle, historiske og samfundsmæssige forhold i de spansksprogede områder.

Endelig sætter spanskfaget eleverne i stand til at reflektere over egen kultur i mødet med spansksprogede kulturer.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- forstå hovedpunkterne i et tydeligt talt spansk om almene og kendte emner formidlet gennem forskellige medier
- læse og forstå ubearbejdede spansksprogede fiktive og ikke-fiktive tekster
- deltage i samtale og diskussion på et klart og nogenlunde flydende spansk, herunder beskrive oplevelser og begivenheder samt begrunde og forklare holdninger
- præsentere og redegøre for kendte problemstillinger på et klart og nogenlunde flydende mundtligt spansk
- udtrykke sig skriftligt på et ukompliceret og sammenhængende spansk
- analysere og fortolke tekster inden for forskellige genrer samt sætte den enkelte tekst ind i kulturelle, interkulturelle, historiske og samfundsmæssige sammenhænge
- perspektivere den erhvervede viden om samfunds- og kulturforhold i de spansksprogede områder til andre samfunds- og kulturforhold
- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder
- benytte viden om, hvordan man lærer fremmedsprog, i det daglige arbejde.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- et centralt alment ordforråd til brug for mundtlig og skriftlig kommunikation
- et specifikt ordforråd i tilknytning til de valgte emner
- grundlæggende principper for sprogets anvendelse og opbygning, herunder morfologi, syntaks, fonetik og pragmatik
- moderne fiktive og ikke-fiktive tekster fra Spanien og andre spansksprogede områder
- historiske, kulturelle og interkulturelle forhold, der har relevans for de studerede emner
- centrale samfundsmæssige og regionale forhold i Spanien og andre spansksprogede områder
- aktuelle forhold i Spanien og andre spansksprogede områder
- fagets centrale hjælpemidler, herunder hensigtsmæssig anvendelse af digitale hjælpemidler.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof består af forskellige samfundsmæssige, kulturelle og litterære tekster fra de spansksprogede områder og er ikke nødvendigvis en del af

emnelæsningen. Det skal uddybe og perspektivere kernestoffet samt udvide den faglige horisont, så eleverne opfylder de faglige mål. Det supplerende stof skal bidrage til at styrke det faglige samspil.

2.4. Omfang

Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 200-300 sider.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Fagets discipliner skal opleves som en helhed, der i overensstemmelse med de faglige mål primært fokuserer på anvendelsesaspektet. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at erhverve sig den viden om sprog, der er nødvendig for at udvikle såvel mundtlige som skriftlige kommunikative kompetencer.

Lytte-, læse- og samtalestrategier skal give eleverne redskaber til at kunne igangsætte og opretholde kommunikation. Undervisningen skal integrere arbejdet med færdigheder, strategier, sproglig viden og indhold, hvor eleven er medansvarlig sprogindlærer. Sammenhængende sprogbrug prioriteres højere end sproglig præcision. Eleverne skal trænes i at anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt.

Undervisningen foregår i størst muligt omfang på spansk.

3.2. Arbejdsformer

Centralt i undervisningen står den faglige progression. Efter begynderundervisningen organiseres arbejdet hovedsageligt gennem seks til otte emner, der tilsammen skal repræsentere Spanien og andre spansksprogede områder. Emnerne organiseres med udgangspunkt i en eller flere kernetekster samt flere supplerende tekster. Forskellige genrer og teksttyper skal indgå i alle emner. Gennem arbejdet med emnerne styrkes elevernes interkulturelle forståelse. Arbejdet med kultur og samfundsforhold i de spansksprogede områder integreres løbende i arbejdet med emnerne.

Arbejdsformer og metoder tilpasses de faglige mål, som der arbejdes hen imod i det pågældende emne. Der benyttes en variation af arbejdsformer, der alle fokuserer på sproglæring gennem tilegnelse af de kommunikative færdigheder: lytteforståelse, samtalefærdighed, læseforståelse, mundtlig redegørelse og skrivefærdighed, således at eleverne udvikler større selvstændighed i arbejdet. Glosetræning, sproglige og kommunikative øvelser samt elevoplæg indgår i alle faser. Der indgår arbejdsformer og opgavetyper, som udvikler elevernes innovative evner.

I hele forløbet udgør det skriftlige arbejde en integreret del af undervisningen. Det organiseres med progression, således at det i hele forløbet støtter den sproglige læringsproces. Der arbejdes både proces- og produktorienteret med forskellige genrer.

3.3. It

It og elektroniske medier anvendes med det overordnede formål at fremme elevernes læringsproces og læringsresultat. Gennem it i undervisningen bruges sproget i autentiske sammenhænge, og det giver mulighed for at opleve spansk som globalt kommunikationssprog i varierede og aktuelle sammenhænge.

Digitale værktøjer støtter elevernes sprogtilegnelse, herunder også deres sprogproduktion. Elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale med kildekritisk bevidsthed skal udvikles, og eleverne skal opnå viden om digitale mediers betydning for kommunikation, så de kan indgå ansvarligt, kritisk og etisk bevidst i globale og digitale fællesskaber.

3.4. Samspil med andre fag

Dele af kernestof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen. I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages desuden elevernes viden og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til perspektivering af emnerne og belysning af fagets almindelige sider. Spansk indgår desuden i almen sprogforståelse og i de flerfaglige forløb, der forbereder eleverne til arbejdet med studieretningsprojektet.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Gennem individuel vejledning og brug af test, screening og selvevaluering får eleverne undervejs i det samlede forløb en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i det faglige standpunkt. Der inddrages aktiviteter, som stimulerer den individuelle og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen. Elevernes mundtlige og skriftlige kompetencer samt deres viden, kundskaber og færdigheder i relation til kulturelle, historiske og samfundsmæssige forhold evalueres løbende. Grundlaget for evalueringen skal være de faglige mål.

Evalueringen skal følges af klare anvisninger på, hvordan eleverne kan forbedre sig.

4.2. Prøveformer

Der afholdes en centralt stillet skriftlig prøve og en mundtlig prøve.

Den skriftlige prøve

Grundlaget for den skriftlige prøve er en todelt centralt stillet opgave, som udleveres i papirform, og som besvares i hånden. Prøvens varighed er fire timer og 30 minutter. Under første delprøve må hjælpemidler ikke benyttes. Efter højst en time og 30 minutter afleveres besvarelsen af første delprøve, og herefter udleveres anden delprøve. Under anden delprøve må kun centralt udmeldte hjælpemidler benyttes.

Den mundtlige prøve

Mundtlig prøve med eksaminationstid på ca. 30 minutter. Der gives 60 minutters forberedelsestid.

1) Præsentation på spansk af en ukendt, ubearbejdet spansksproget tekst af et omfang på ca. en normalside. Teksten skal have tilknytning til et af de studerede emner. Det studerede emne inddrages i præsentationen, som efterfølges af en uddybende perspektiverende samtale. Teksten forsynes med en introduktion og en kort instruks på spansk, der angiver, hvordan eksaminanden skal arbejde med teksten. Teksten glosseres i et omfang, der er passende for sværhedsgrad og niveau. De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet.

2) Samtale på spansk med udgangspunkt i et ukendt billede om almene emner.

Prøvematerialet må højst anvendes tre gange på samme hold.

En normalside er for prosa 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum), for lyrik 30 verslinjer og for afspillet tekst ca. tre minutter.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Ved den skriftlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden kan uddrage det væsentlige af det udleverede tekstmateriale, udtrykke sig skriftligt på et sammenhængende spansk, besvare en opgave, disponere og fremstille et indhold klart og selvstændigt, samt på at eksaminanden viser sikkerhed i den relevante syntaks og morfologi og behersker et alment ordforråd samt idiomatik. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

Ved den mundtlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden på spansk kan præsentere og perspektivere det ukendte tekstmateriale og inddrage relevante elementer af spansksproget kultur, litteratur, historie og samfund fra det studerede emne. Endvidere lægges der vægt på samtalefærdighed og tekstforståelse. Sammenhængende sprogbrug er vigtigere end korrekthed i detaljen. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at behandle problemstillinger i samspil med andre fag og til at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.